

BU DA GEÇER

Sürekli seyahat eden dervişin biri, uzun ve yorucu bir yolculuktan sonra bir köye varır... Karşısına çıkan insanlara, kendisine yardım edecek, yemek ve yatacak yer verecek birileri olup olmadığını sorar. Köylüler, Derviş'e, kendilerinin de fakir olduklarını, evlerinin küçük olduğunu söylerler ve Şakir diye birinin çiftliğini tarif edip, oraya gitmesini tavsiye ederler.

Derviş yola koyulur, yolda birkaç köylüye daha rastlar. Onların anlattıklarından, Şakir'in, o yörenin en zengin kişilerinden biri olduğunu öğrenir. Bölgedeki ikinci zengin ise, Haddad isimli bir başka çiftlik sahibidir. Derviş, Şakir'in çiftliğine varır... Kaldığı süre içerisinde çok iyi karşılanır, iyi misafir edilir, yer, içer ve dinlenir... Şakir de, ailesi de hem misafirperver ve hem de gönülleri zengin insanlardır. Sonra tekrar yola koyulma zamanı gelir ve Derviş Şakir'e ve ailesine teşekkür ederken, "Böyle zengin bir insan olduğun için hep şükret." der... Şakir'den ise şöyle bir yanıt alır: "Hiçbir şey olduğu gibi kalmaz... Bazen görünen, gerçeğin kendisi değildir... Bu da geçer..."

Derviş, Şakir'in çiftliğinden ayrıldıktan sonra, bu yanıt üzerine uzun uzun düşünür, Şakir'in ne demek istediğini anlayamaz. Aradan birkaç yıl geçtikten sonra, Derviş'in yolu yine aynı yöreye düşer... Şakir'e uğrayıp, ziyaret etmek ister... Yolda karşılaştığı köylülerle konuşurken, köylüler: "Şakir mi?.. O iyice fakirleşti, şimdi Haddad'ın yanında kahya olarak çalışıyor..." derler.

Derviş, hemen Haddad'ın çiftliğine gider... Şakir'i bulur... Eski dostunun üzerinde eski püskü giysiler vardır... Geçen süre içindeki bir sel felaketinde bütün sığırları telef olmuş, evi barkı yıkılmıştır, toprakları da işlenemez hale geldiği için, tek çare olarak, selden hiç zarar görmemiş ve biraz daha zenginleşmiş olan Haddad'ın yanında çalışmak zorunda kalmıştır... Bu süre zarfında Şakir ve ailesi, Haddad'a hizmetkarlık yapmaktadırlar...

Şakir, Derviş'i, bu kez son derece mütevazı olan evinde misafir eder... Kıt kanaat yemeğini onunla paylaşır. Derviş, vedalaşırken, Şakir'e olup bitenlerden ne kadar çok üzgün olduğunu söyler ve Şakir'den şu yanıtı alır: "Üzülme! Bu da geçer..."

Derviş, gezmeye devam eder ve aradan uzun yıllar geçtikten sonra, yolu yine aynı bölgeye düşer... Öğrendiklerinden şaşkına döner. Bir süre önce ölen Haddad, ailesi olmadığından, bütün varını yoğunu, en sadık hizmetkarı ve eski dostu Şakir'e bırakmış ve ölmüştür. Şakir, Haddad'ın konağında oturmaktadır... Kocaman arazileri ve binlerce sığırı ile yine o yörenin en zengin insanı olmuştur... Derviş, eski dostunu iyi gördüğü için ne kadar çok sevindiğini dile getirdiğinde yine aynı yanıtı alır: "Bu da geçer..."

Birkaç yıl sonra Derviş yine Şakir'i arar. Ona bir tepe gösterirler. Tepede Şakir'in mezarı vardır ve mezar taşında şöyle yazmaktadır: "Bu da geçer". Derviş, üzgün bir şekilde, "Allah Allah, ölümün nesi geçecek?" diye düşünür ve gider... Ertesi yıl, Derviş, Şakir'in mezarını ziyaret etmek için geri döner ama ortalıklarda mezar falan kalmamıştır... Büyük bir sel gelmiş, bütün tepeyi silmiş süpürmüş ve Şakir'in mezarından geriye hiç eser kalmamıştır...

O yıllarda, ülkenin sultanı, kendisi için çok değişik bir yüzük yapılmasını ister... Bu öyle bir yüzük olacaktır ki, sultan mutsuz olduğunda ona baktığında umudunu tazeleyecek, mutlu olduğunda da, mutluluğun rehabetine kendini kaptırmasını, tembelliğe düşmesini önleyecektir... Hiç kimse, sultanı tatmin edecek böyle bir yüzük yapmayı başaramaz... Sultanın adamları bir gün bilge Derviş'i bulurlar, yardım isterler. Sultan yüzüğe fena halde takmıştır...

Derviş, sultanın kuyumcusuna hitaben bir mektup yazar. Kısa bir süre sonra, yüzük sultana sunulur. Sultan önceleri hiçbir anlam veremez; çünkü bu son derece sade bir yüzüktür. Sonra üzerindeki yazıya takılır gözü, üzerinde biraz düşünür ve yüzü aydınlanır. Büyük bir mutluluk ışığı parlar gözlerinde ve tebessüm eder. Sonunda tam da istediği gibi bir yüzüğü olmuştur. Yüzüğün üzerinde kısaca şu yazmaktadır: " Bu da geçer "